

Exercise 6 : Evaluation

Vonden de leerlingen dat ze iets geleerd hadden van deze lessenserie? Ik legde ze vijf open vragen voor:

1. Wat heb je geleerd van de lessenserie The Greatest Dutchman?
2. Wat vond je anders aan deze manier van een brief schrijven?
3. Wat heb je geleerd van jouw rol als jurylid?
4. Wat heb je geleerd van jouw rol als observant?
5. Heb je de brief herschreven? Zo ja, wat voor veranderingen heb je aangebracht in de brief?

Van de 28 leerlingen waren er 27 erg positief over deze lessenserie. Het lezen van elkaars brieven en het luisteren naar elkaars argumenten werd als zeer leerzaam en zinvol ervaren door de leerlingen. 'Brieven beoordelen op een manier dat duidelijk wordt wat er fout is gegaan' vonden de leerlingen ook nuttig. 20 leerlingen vonden

dat ze meer zicht hadden gekregen hoe je argumenten overtuigender kan maken. Het was interessant om te lezen wat voor veranderingen de 23 leerlingen in hun brief hadden aangebracht. Alle 23 gaven aan meer argumenten te hebben gebruikt en deze ook duidelijker te hebben uitgelegd met voorbeelden uit het leven van hun grootste Nederlander.

Heeft deze aanpak geleid tot inhoudelijk sterkere brieven? Ja, ik ben erg enthousiast over de inzet van de leerlingen en zeer te spreken over het inhoudelijk hogere niveau van de herschreven brieven. Antoinette gaf in haar evaluatie aan: 'Ik heb meer argumenten gebruikt, ik heb ze beter kunnen uitleggen. Ik begrijp nu ook waarom het ene argument beter is dan het andere.' Een mooier compliment kun je niet krijgen. ■

* Wibo van der Es is vakdidacticus Engels, TTO docent Engels en leraaropleider/nascholer).

Voor vragen en reacties: <vanderes@ICLON.LeidenUniv.nl>.

KRO The Greatest Dutchman
Postbus 23000
1202 EA Hilversum

Dear sir/madam of the judging committee,

I have been to the KRO site of The Greatest Dutchman. I have seen the rankings and I think that most persons are at the correct place, but with one place I do not agree, this person should at least be in the top 3.

My personal choice would have been Willem Drees. Willem Drees has done a lot for the rebuilding of the Netherlands after the second world war. Who knows in what short of terrible circumstances we would be without Drees. Rebuilding is very important after such a big war, if he had not been there to help; our economy could have collapsed, many cities could still be ruined etc

He also took care of many social things, for instance he was reasonable for the widow pension and child benefit. I think that are two very important factors in our lives. Many poor people don't die of starvation because they have no money. Also the poorer families can have children, they do not have to worry about the money anymore. Many people had died in the war, but thanks to Willem, they were replaced by babies. He may be dead and his deeds may be in the past, but I do not think that is good reason to forget such a magnificent person! I hope you will give my letter serious consideration and I look forward to hear more from the Greatest Dutchman contest

Yours faithfully,
Antoinette

Eerste brief van Antoinette

KRO The Greatest Dutchman
Postbus 23000
1202 EA Hilversum

Dear sir/madam of the judging committee,

I have been to the KRO site of the greatest Dutchman. I have seen the rankings and I think most persons are at the correct place, but with one person I don't agree, this person should at least be in the top 3!

My personal choice is Willem Drees. He did so much for our society and he has done a lot for the rebuilding of the Netherlands. After the Second World War the economy had collapsed and many cities were ruined. Hitler was gone but most people had no clue how to start over. Willem helped us to start all over again. Slowly all cities were rebuild and the economy showed improvements over time.

This fabulous personal improved the quality of life for thousands of people. For instance the widow pension was his idea and he was also reasonable for the child benefit. I think both of those factors are very important in our lives. Many people died in the Second World War but the survivors could continue with their lives thanks to Willem. He may be dead and most of his actions are in the past, but I don't think that is a good reason to forget such a magnificent person!

I hope you will give my letter serious consideration and I look forward to hear more from the Greatest Dutchman contest in the future.

Yours faithfully,
Antoinette

Herziene brief van Antoinette

Riens Miedema neemt afscheid als voorzitter van de VLLT: een interview

Riens Miedema verwelkomt de aanwezigen op de Landelijke Studiedag 2003.
Foto Frank Claessen.

Alex Riemersma

Riens Miedema zou één jaar interim-voorzitter worden met als speciale opdracht nieuwe ideeën te ontwikkelen voor de structuur en de werkwijze van de vereniging. Het werden drie intensieve jaren. Als de vereniging in 2011 het 100-jarig bestaan viert, zal in de terugblik blijken, dat in deze periode beslissende veranderingen hebben plaatsgevonden. De vereniging is vakbond geworden, waardoor de dienstverlening aan de leden steeds professioneler wordt. Het dagelijks bestuur wordt professioneler, de ledenadministratie en de communicatie met de leden krijgt een impuls met de nieuwe website. Een afscheidsgesprek.

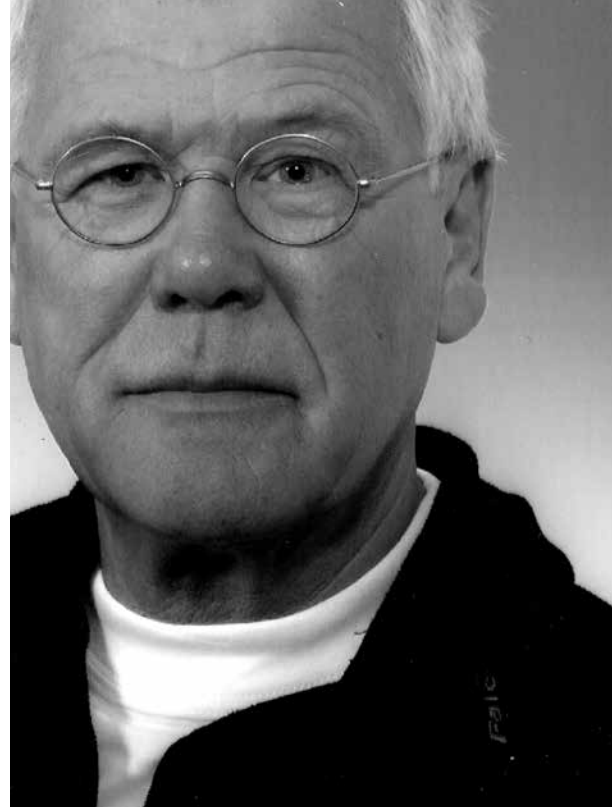
Rond de jaarwisseling 2001-2002 heb ik jou met flink veel nadruk gevraagd voorzitter van de vereniging te worden. Op jouw vraag, wat de vereniging van de nieuwe voorzitter verwachtte, heb ik aangegeven dat de financiële positie van de VLLT weer gezond moest worden en dat de leden van het DB uitgeroosterd of betaald zouden moeten worden. Beide doelen zijn gerealiseerd. Hoe kijk je persoonlijk terug op deze drie jaren?

Ik voel mij een zondagskind! Ik heb ja gezegd, omdat ik eind 2001 op het CPS met de FPU ging, terwijl ik al een aantal jaren niet meer in de talen werkzaam was. Deze periode heeft me ook de gelegenheid gegeven om geleidelijk afscheid te nemen van de talenvrienden en emotioneel afscheid te nemen van de talencarrière.

Het concrete afscheid van Levende Talen valt ook nog eens samen met het overlijden van mijn moeder in Fryslân; zij is 89 jaar geworden. Ik word dit jaar 65 en kan nu gerust verder leven deels in Frankrijk, waar ik samen met mijn vrouw Claire een prachtig huis bewoon aan de Loire. Ik ga nu inburgeren in Frankrijk.

Heb je de taken die je jezelf gesteld had, volbracht? Anders gezegd: waar ben je trots op terugkijkend op deze bestuursperiode?

Ik noem een paar concrete dingen. De financiële positie van de VLLT is weer gezond. Er is voldoende geld in kas onder meer om een nieuw systeem van ledenadministratie op te zetten. Door de aansluiting van de VLLT als vakbond bij de CMHF wordt de dienstverlening aan de leden groter. Bovendien kunnen de leden van het DB met zogenaamd imperatief verlof uitgeroosterd worden, zodat zij op reguliere tijden kunnen vergaderen en het werk voor de VLLT kunnen doen. Ik ben er zeer trots op, dat de aansluiting bij de CMHF zo goed voorbereid is en zo goed gecommuniceerd is met de leden, dat slechts één lid het lidmaatschap van de VLLT heeft opgezegd wegens deze uitbreiding van functie van de vereniging met vakbondsactiviteiten, waaronder individuele juridische advisering. Er waren vele kritische reacties, de discussie op de ledenvergadering van 2004 was positief en respectvol. Iedereen deelde het inzicht, dat deze ontwikkeling van de VLLT tot óók vakbond een belangrijke stap is tot uitbouw van de inhoudelijke vakvereniging en

Rients Miedema (* 1940 in Wommels) werd in 1961 onderwijzer in Tsjom/Tzum (hij kreeg vrijstelling van militaire dienst wegens 'maatschappelijke onmisbaarheid'). Hij werd in 1966 leraar avo aan de CLTS in Alphen aan de Rijn en in 1968 adjunct directeur en docent Nederlands en Engels. Vanaf 1970 fulltime student en docent Engels aan de mavo en aan volwassenen. In 1975 medewerker van het CPS. Hij werd in 1988 lid van sectiebestuur Engels, vervolgens sectievoorzitter en voorzitter van het congres Engels (oprichter van Stichting Nationaal Congres Engels). Rients Miedema is lid van het hoofdbestuur geweest van 1990 tot 1994; en van 2002-2005 voorzitter van de VLLT.

daarmee tot het aantrekken van jonge leden, ook talendocenten uit de onderbouw en uit het mbo.

Als laatste noem ik de verhuizing van het kantoor van Amsterdam naar Naarden-Bussum. Daardoor kunnen nu alle verenigingsactiviteiten op één locatie plaatsvinden: vergaderingen van DB en redacties, van sectiebesturen en van de expertisegroepen. Dit bevordert de eenheid van de vereniging en verlicht het werk van de bureaumedewerkster. Het nieuwe DB moet de voordelen van deze ontwikkelingen oogsten.

Hoe heb je het werken in het bestuur ervaren?

Ik moest in het eerste jaar wel erg wennen aan de bestuurscultuur van de VLLT. Ik ben begonnen met

een charme-offensief in de richting van de andere spelers, zoals het ministerie van OC&W, het NAB-MVT, de inspectie en collega's uit de verzorging. In het tweede jaar heb ik samen met Noortje Jacobs heel veel gesprekken gevoerd ter voorbereiding van de aansluiting bij de CMHF; dat was een inspannende en inspirerende periode. Het derde jaar is toch wel een oogstjaar: het DB is eindelijk weer voltallig, de sfeer van eendracht in het bestuur is prima en dat werkt heel plezierig. De buitenwacht, inclusief het ministerie van OC&W, de lerarenopleidingen en het NAB-MVT, reageert positief op deze ontwikkelingen van de VLLT. De vereniging staat weer op de kaart. Daar ben ik dus echt trots op!

Wat vind je de belangrijkste taken van de VLLT voor de komende jaren?

Ik noem er twee. Het allerbelangrijkst is de focus van de VLLT op de arbeidssituatie van de talendocenten in de praktijk. De overheid zet in op meer autonomie aan de scholen. Hierdoor bepalen het bevoegd gezag en de directies van de scholen meer en meer het feitelijke beleid van de scholen: wel of geen Frans in het vmbo, wel of niet Turks en Arabisch, wel of niet NT2. Hoe de examens moeten worden ingericht en hoe de aansluiting en doorstroming geregeld worden. De VLLT moet de leden veel intensiever voorbereiden en begeleiden om hun positie in de school (lees: formatie of uren op het rooster voor de talen) te verdedigen en veilig te stellen. Een ander voorbeeld: de overbelasting van de docenten Nederlands en Engels: alle leerlingen volgen deze vakken, waardoor de docenten altijd volle klassen hebben. De VLLT zou een campagne kunnen voeren om de weektaak van deze docenten structureel te verlichten.

En als tweede punt. De VLLT moet zichzelf beter presenteren als netwerk van talendocenten. VLLT is een netwerkorganisatie, maar heeft in zichzelf te weinig netwerk. Ik ken scholen met meer dan 80 talendocenten, die één abonnement op *Levende Talen Magazine* en *Levende Talen Tijdschrift* hebben en drie individuele leden. Dat moet echt anders. Deze 80 docenten zouden binnen de vereniging een netwerk op schoolniveau kunnen vormen. Op zo'n school zou een VLLT-contactpersoon moeten functioneren: informatie verspreiden en elk schooljaar bijvoorbeeld twee info-dagen organiseren voor alle talendocenten op zijn school, alle beginnende talendocenten attent maken op de landelijke studiedag. De VLLT zelf zou een of twee keer per jaar deze VLLT-contactpersonen moeten bijpraten en scho-

len. Dan bouw je netwerken op en krijg je misschien meer leden bij de VLLT. Er komt straks een scholingsbureau binnen de vereniging voor dergelijke cursussen.

Wat is je grootste ergernis?

De VLLT is nog steeds sterk verdeeld in secties die te weinig één gezamenlijk mission statement uitdragen: talendocenten zijn communicatiemeesters. De VLLT is in Europa een unieke vereniging, die gestalte kan geven aan de meertaligheid van de toekomstige Europese burger. Toch gebruiken wij deze positie niet voldoende om de leerlingen als vanzelfsprekend kennis te laten maken met meerdere talen naast Nederlands en Engels, dus èn Duits èn Frans of Spaans. Ik ben ervan overtuigd, dat over een paar jaar de leerlingen zelf gaan vragen om kennismaking met een derde Europese taal. Zij zijn immers de Europese burgers die op stage en vakantie met de mond vol tanden staan; zij moeten wel concreet inhoud geven aan het streven om naast de moedertaal twee Europese talen te leren, te beginnen de talen van de burens.

Final statement

Wij hebben nog helemaal niet gepraat over de leerling die bezig is met die talen. De leerlingpopulatie is in twintig, dertig jaar geweldig veranderd. Meer dan 50% van de leerlingen is straks van huis uit tweetalig, spreekt thuis niet Nederlands als eerste taal. Kinderen vinden het enerzijds gewoon in meer talen te communiceren, maar zij kunnen deze talen niet vanzelfsprekend op hetzelfde hoge niveau beheersen. Een echt goede taalbeheersing Nederlands van de leerlingen blijft straks meer en meer beperkt tot een elite-groep. De meerderheid zal meer talen op een beperkter niveau beheersen. Het onderwijs moet zich hierop aanpassen. Het basisonderwijs en ook de onderbouw van het voortgezet onderwijs moet beginnen met het inzetten van leerkrachten die talendeskundigen zijn: Nederlands, NT2 en Engels in één persoon die alle leerlingen lesgeeft. Een dergelijke integratie van deskundigheid in één persoon is voor de leerlingen veel overtuigender en productiever dan de versnipperde deskundigheid van het huidige onderwijs. Ik zie overigens grote kansen voor het onderwijs. Als ik kijk naar mijn eigen dochters (25 en 30 jaar oud) dan zie ik geweldige mogelijkheden om invulling te geven aan e-learning; zij kunnen zoveel meer en zoveel gemakkelijker met de computer en internet werken dan ik. Als ik hen bezig zie, dan word ik weer optimistisch! ■

TalenQuests

De redactie heeft zich beraden op de manier waarop gevolg kon worden gegeven aan het opiniestuk van Maarten de Jong in LTM 2004, 7. Daarin schreef hij over zijn ervaringen met WebQuests/TalenQuests voor Frans. Hij was nogal kritisch over het gebruik van webquests voor de moderne vreemde talen. '...een daadwerkelijk bruikbare WebQuest voor de moderne vreemde talen zal zodanig afgezwakt zijn, dat nog nauwelijks gesproken zal kunnen worden van een WebQuest.' (pag 14/15). We speelden met de gedachte om via een discussiegroep mensen uit te nodigen om met elkaar te discussieren over het onderwerp, maar vreesden dat bij gebrek aan structuur dat zou kunnen ontaarden in een wellesnietesdebat.

Gerard Westhoff toonde zich bereid de pro's en contra's van Quests op een rij zet. Er is de laatste tijd veel te doen over WebQuests en de speciaal voor talenonderwijs aangepaste TalenQuests. Misschien mede geïnspireerd door het relatieve succes ervan bij Slash 21 zijn in sommige gevallen hele scholen in gesloten gelederen op de invoering ervan over gegaan. Dat is vragen om teleurstellingen, aldus Gerard Westhoff. Zie zijn bijdrage op pagina 12 en verder.

Christien van Gool en Arie Hoeflaak gingen digitaal op zoek naar collega's die bereid waren via e-mail hun ervaringen te boekstaven. Via de vakcommunities is een oproep gedaan om mee te werken aan een onderzoekje. Daar is uitgebreid op gereageerd – mensen die mee wilden werken kregen een vragenlijst toegestuurd en uiteindelijk kregen we 23 vragenlijsten ingevuld retour. De resultaten daarvan kunt u lezen op pagina 14 en verder.